



دانشگاه علوم پزشکی کرمان
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه:

جهت دریافت درجه دکترا دندانپزشکی

عنوان:

**بررسی ارتباط بین سلامت معنوی و امید در بیماران مبتلا به سرطان سر و گردن شهر
قزوین در سال ۱۳۹۸**

به راهنمایی استاد ارجمند:

سرکار خانم دکتر ملوک ترابی

سرکار خانم دکتر مرضیه کریمی افشار

استاد مشاور:

سرکار خانم دکتر مریم السادات هاشمی پور

پژوهش و نگارش:

یکتا کمالیان جهرمی

شماره پایان نامه: ۱۲۲۰

سال تحصیلی: ۱۴۰۰-۱۳۹۹



Kerman University of Medical Science

A thesis presented for degree of doctor in dentistry

Title:

The relationship between spiritual health and hope in patients with head and neck cancer in Qazvin in 2019

Supervisors:

Dr. Molouk Torabi

Dr. Marzieh karimi Afshar

Advisors:

Dr. Maryamsadat Hashemipour

By:

Yekta kamalian Jahromi

Winter :20201

Thesis No: 1220

چکیده

چکیده انگلیسی

فصل اول: طرح تحقیق

| | |
|--|------------------------------|
| ۱-۱- مقدمه | Error! Bookmark not defined. |
| ۱-۲- سرطان‌های سر و گردن و اثر آن بر روی کیفیت زندگی | Error! Bookmark not defined. |
| ۱-۳- سلامت معنوی | Error! Bookmark not defined. |
| ۱-۴- امید | Error! Bookmark not defined. |
| ۱-۵- ضرورت اجرای طرح | Error! Bookmark not defined. |
| ۱-۶- اهداف و سوالات و فرضیات طرح | Error! Bookmark not defined. |
| ۱-۶-۱- هدف اصلی طرح | Error! Bookmark not defined. |
| ۱-۶-۲- اهداف فرعی طرح | Error! Bookmark not defined. |
| ۱-۶-۳- اهداف کاربردی طرح | Error! Bookmark not defined. |
| ۱-۶-۴- فرضیات یا سوالات پژوهش (با توجه به اهداف طرح) | Error! Bookmark not defined. |
| | defined. |

فصل دوم: بررسی متون

| | |
|-----------------|------------------------------|
| ۲-۱- بررسی متون | Error! Bookmark not defined. |
|-----------------|------------------------------|

Error! Bookmark not defined. فصل سوم: روش کار.

Error! Bookmark not defined.....۳-۱ روش کار

Error! Bookmark not defined. فصل چهارم: نتایج.

Error! Bookmark not defined.....۴-۱ نتایج

Error! Bookmark not defined.....۴-۲ آنالیزهای تک متغیره

Error! Bookmark not defined. فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

Error! Bookmark not defined.....۵-۱ بحث

Error! Bookmark not defined.....۵-۲ نتیجه گیری

Error! Bookmark not defined. منابع

پیوست ها

فهرست جداول

| عنوان | صفحه |
|---|------------------------------|
| جدول ۱-۴: خصوصیات دموگرافیک بیماران..... | Error! Bookmark not defined. |
| جدول ۲-۴: خصوصیات بیماری در جامعه مورد پژوهش. | Error! Bookmark not defined. |
| جدول ۳-۴: درصد پاسخ به سوالات پرسشنامه امید. | Error! Bookmark not defined. |
| جدول ۴-۴: درصد پاسخ به سوالات پرسشنامه سلامت معنوی. | Error! Bookmark not defined. |
| جدول ۵-۴: توصیف نمرات پرسشنامه امید و حیطه‌های آن (تفکر راهبردی و تفکرعاملی) و سلامت معنوی و حیطه‌های آن (سلامت وجودی و سلامت مذهبی). | Error! Bookmark not defined. |
| جدول ۶-۴: رابطه نمرات پرسشنامه‌ها و حیطه‌های آن با جنسیت | Error! Bookmark not defined. |
| defined. | |
| جدول ۷-۴: ارتباط امید (حیطه تفکر عاملی) و سلامت معنوی (حیطه سلامت مذهبی) با وضعیت اقتصادی..... | Error! Bookmark not defined. |
| جدول ۸-۴: ارتباط امید با محل درگیری بیماری.... | Error! Bookmark not defined. |
| جدول ۹-۴: آنالیز چند متغیره برای اثر همزمان متغیرها بر روی پرسشنامه سلامت معنوی به روش رگرسیون خطی..... | Error! Bookmark not defined. |
| جدول ۱۰-۴: آنالیز چند متغیره برای اثر همزمان متغیرها بر روی پرسشنامه امید به روش رگرسیون خطی..... | Error! Bookmark not defined. |

فهرست شکل ها

صفحه

عنوان

شکل ۱-۴: سطح سلامت معنوی در جامعه مورد پژوهش. **Error! Bookmark not defined.**

چکیده

مقدمه و هدف: ابتلا به سرطان موجب ایجاد بحران در ابعاد جسمی، روانی و معنوی می‌شود. سلامت معنوی و امید جهت سازگاری با بیماری دارای اهمیت زیادی هستند. این مطالعه با هدف بررسی سلامت معنوی و امید در بیماران مبتلا به سرطان سر و گردن انجام گرفته است.

روش کار: در این بررسی مقطعی ۶۱ بیمار مبتلا به سرطان سر و گردن که به مرکز انکولوژی بیمارستان ولایت قزوین مراجعه کرده بودند وارد مطالعه شدند. در این مطالعه از پرسشنامه ۲۰ آیتمی سلامت معنوی Ellison و Paloutzain و پرسشنامه ۱۰ آیتمی امید اسنایدر استفاده شد. داده‌ها با استفاده از spss 21 و آمار توصیفی و تست تی و کای دو و آنالیز واریانس و تست تعقیبی توکی، همبستگی و رگرسیون برای تحلیل داده‌ها استفاده شد. سطح معنی‌داری ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

نتایج: میانگین کل نمره سلامت معنوی $11/20 \pm 75/40$ (از ۱۲۰) و زیر گروه‌های آن شامل سلامت مذهبی و وجودی به ترتیب $6/87 \pm 40/05$ و $5/89 \pm 35/27$ (از ۶۰)، گزارش شد. میانگین نمره پرسشنامه امید $5/96 \pm 25/29$ (از ۴۰)، و دو زیر گروه آن شامل تفکر عاملی و تفکر راهبردی به ترتیب $3 \pm 13/00$ و $3/03 \pm 12/30$ (از ۲۰) بر آورد شد. بین تمام حیطه‌های دو پرسشنامه با هم و با پرسشنامه دیگر ارتباط معنی‌دار و مستقیمی وجود داشت ($p=0.0001$). بر اساس آنالیز چند متغیره علاوه بر نمره افزایش سلامت معنوی، وضعیت اقتصادی اجتماعی بهتر و محل سرطان (سرطان‌های دهان و حلق نسبت به سرطان حنجره، صورت و درگیری بیشتر از یک محل) بطور معنی‌داری سبب افزایش نمره پرسشنامه امید شدند.

نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان داد که سلامت معنوی به عنوان متغیر تأثیرگذار بر امید در بیماران مبتلا به سرطان سر و گردن می‌باشد. سطح سلامت معنوی اکثر بیماران خوب و سطح امید آنان متوسط گزارش شد. همچنین بیماران نمرات بالاتری را در بعد سلامت مذهبی نسبت به سلامت وجودی کسب کرده بودند.

واژه‌های کلیدی: سرطان سر و گردن، سلامت معنوی، امید.

Abstract

Background & Aim: Cancer causes a crisis in the physical, psychological and spiritual dimensions. Spiritual well-being and hope are very important factors in coping with cancer among patients. The aim of this study was to investigate spiritual well-being and hope in patients with head and neck cancers.

Methods & Materials: In this cross-sectional study, 61 patients with head and neck cancer who referred to the Oncology Center of Qazvin velayat Hospital entered the study. In this study, a 20-item questionnaire of Paloutzain and a 10-item hope of Snyder were used. Data were analyzed using SPSS 21 and descriptive statistics and t-test , chi-squared, ANOVA and Tukey, correlation and regression. A significant level of 0.05 was considered.

Results: The mean of spiritual well-being was reported to be $75.40 \pm 11/20$ (out of 120) and its agency and pathways domains , were estimated

to be 25.25 ± 5.96 (out of 40), and its agency and pathways domains , were estimated to be 13.00 ± 3.26 and 12.30 ± 3.33 (out of 20), respectively. There was a significant

and direct relationship between all areas of the two questionnaires and with the other questionnaire ($p = 0.0001$). Based on multivariate analysis, in addition to the better spiritual well-being, better socioeconomic status and cancer location (oropharyngeal cancers compared to laryngeal, facial cancer and more involvement than one location) significantly increased the score of Omid questionnaire.

Conclusion: The findings showed that spiritual well-being was as an influential variable on hope in patients with head and neck cancers. The level of spiritual well-being and hope of most patients were good and moderate respectively. Patients also had higher score on religious domain than on existential domain.

Keywords: head and neck cancer, spiritual well-being, religion, hope

between spiritual health and quality of life in patients with cancer. Asian Pac J Cancer Prev. 2015; 16: 7321-6.

Y. 000000 00, 0000 0, 000000 00, 000000 0, 000000-000000000 0, 00000 0. 000000
cancer statistics, 2012. CA: A Cancer J Clin. 2015; 65: 87-108.

۳. [میرزا محمدی م، میرزا محمدی م، میرزا محمدی م، میرزا محمدی م، میرزا محمدی م، میرزا محمدی م](#).

Cancer incidence and mortality in Iran. *Ann Oncol.* 2009; 20:556-63.

with laryngeal cancer:A review of articles. Adv Clin Exp Med. 2018;27(5):711–715.

experience of recurrent/metastatic head and neck squamous cell carcinoma and their

7. 田中 啓子, 田中 啓子, 田中 啓子. Patients' perceptions of oral cancer screening in dental practice: a cross-sectional study. BMC Oral Health 2012; 12:55-63.

Mouth self-examination to improve oral cancer awareness and early detection in a high-risk population. *Oral Oncology* 2011;47 : 620–624.

^,0000 0,0000000 0 0,0000 0 0,00000000 0 0,0000 0.0 000000000000

review of head and neck cancer quality of life assessment instruments. Oral
Oncology.2012; 48: 923–937.

9. 000000 0, 0000 00, 00000 0 0, 00000 0, 00000000 0, 00000000 0, 00000000 0, 000000 0, Kraus D, Cordeiro P G. A systematic review of patient reported outcome measures in head and neck cancer surgery. Otolaryngology and Head and Neck Surgery.2007; 136: 525-535.

10. 喉頭癌患者の術後再建を必要とする症例の検討。Acta Otorhinolaryngol Ital 2008;28:120-125.

11. 頭頸部癌患者の術後再建の重要性。Support Care Cancer 2012; 20:757-765.

12. がん患者の精神的健康。Payesh. 2006;5(4):295-304.

13. がん患者の恐怖感とその関連要因。BMC cancer. 2014; 14: 597.

14. がん患者とそのパートナーの経験。J Nurs Scholarsh. 2008; 40: 241-7.

15. がん患者の死の恐怖感。The Lancet.2003;361: 1603-7.

16. 鄭淑貞, 鄭淑貞-鄭淑貞, 鄭淑貞鄭淑貞, [鄭淑貞](#) 鄭淑貞, [鄭淑貞](#) 鄭淑貞. 鄭淑貞鄭淑貞

family support a relevant variable in psychological distress? A sample of prostate and breast cancer couples. J Psychosom Res. 2003; 55: 453-60.

17. 鄭淑貞 鄭淑貞, 鄭淑貞鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞, 鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞 (2011). 鄭淑貞鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞 鄭淑貞

Snyder hope scale Journal of applied psychology. 2011;5:7-23.

18. 鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞, 鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞, 鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞. 鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞 鄭淑貞 鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞

life expectancy and general health in cancer Patient. Journal of Holistic Nursing and Midwifery. 2015;25(2):84-92.

19. 鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞, 鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞, 鄭淑貞鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞. 鄭淑貞 鄭淑貞鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞 鄭淑貞 鄭淑貞 鄭淑貞鄭淑貞

of psychological distress and life satisfaction in a community sample of cancer patients. Cancer Nurs. 2010 Jul-Aug; 33(2): 258-67.

20. 鄭淑貞 鄭淑貞. 鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞 鄭淑貞: 鄭淑貞鄭淑貞鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞 鄭淑貞鄭淑貞鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞

Korean women with breast cancer. Appl Nurs Res. 2001 May; 14(2): 87-93.

21. 鄭淑貞 鄭淑貞. 鄭淑貞鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞 鄭淑貞 鄭淑貞 鄭淑貞 鄭淑貞 鄭淑貞鄭淑貞鄭淑貞 鄭淑貞 鄭淑貞鄭淑貞. 鄭淑貞

Adv Nurs. 2000 Dec; 32(6):1431-41.

۲۲. [Religious coping is associated with the quality of life of patients with advanced cancer. J Palliat Med. 2006 Jun; 9\(3\): 646-57.](#)

Religious coping is associated with the quality of life of patients with advanced cancer. J Palliat Med. 2006 Jun; 9(3): 646-57.

۲۳. [Psychosomatics. 2002 May-Jun; 43\(3\): 213-20.](#)

۲۴. [Palliat Med. 2005 Apr; 19\(3\): 234-40.](#)

۲۵. عباسیان لادن، عباسی محمود، شمس‌گوشکی احسان، معماریانی زهرا. بررسی جایگاه علمی سلامت معنوی و نقش آن در پیشگیری از بیماری‌ها. فصلنامه اخلاق پزشکی، سال چهارم، شماره ۱۴، سال ۱۳۸۹، ص ۸۳-۱۰۰.

۲۶. [cancer patients: a need or an option? Curr Opin Oncol. 2018 Jul;30\(4\):212-218.](#)

۲۷. ـــــــــــــــــ ــــــــ, ـــــــــــــــــ ــــــــ, ـــــــــــــــــ ــــــــ ــــــــ ـــــــــــــــــ ــــــــ. ــ ــــــــ ــــــــــــــــــــــــ ــــــــ ــــــــــــــــ
among Head and Neck Cancer Patients. Journal of Contemporary Medical Sciences
۲۰۲۰؛ ۶:۱۷-۲۱.

۲۸. ــ ــــــــ ــــــــ ــــــــــــــــ ــــــــ. ــــــــــــــــــــــــــــــــ ــــــــ ــــــــــــــــ ــــــــ ــــــــــــــــــــــــ ــــــــ ــــــــ ــــــــ ــــــــ
neck cancers after diagnosis: A qualitative content analysis. Journal of
postgraduate medicine 2016; 62: 143.

۲۹. ـــــــــــــــــ ــــــــ, ـــــــــــــــــ ــــــــ ــــــــ ــ ــــــــ. ــ ــــــــ ــــــــــــــــــــــــــــــــ ــــــــ ــــــــ
cancer patients: a review. Psycho-Oncology: Journal of the Psychological, Social
and Behavioral Dimensions of Cancer 2010; 19: 565-572.

۳۰. شعاع کاظمی مهرانگیز، مؤمنی جاوید مهرآور. بررسی رابطه بین کیفیت زندگی و امید به زندگی در بیماران
مبتلا به سرطان بعد از عمل جراحی. فصلنامه علمی - پژوهشی بیماری‌های پستان ایران. ۱۳۸۸؛ ۲ (۳ و ۴): ۲۰-
۲۷.

۳۱. ـــــــــــــــــ ــــــــ, ــــــــــــــــــــــــــــــــ ــــــــ ــــــــ. ــــــــــــــــــــــــــــــــ ــــــــــــــــ-ــــــــــــــــ ــــــــ ــــــــــــــــ ــــــــــــــــــــــــ ــــــــــــــــ
Chemotherapy. JHC. 2011; 13 (3):16-21.

۳۲. دریافت کننده همزمان مراقبتهای پزشکی و姑息. *Supportive Care in Cancer* ۲۰۱۵؛ ۲۳: ۹۱۹-۹۲۳.

۳۳. رضاییان س، رضاییان س، رضاییان س، رضاییان س. *Spiritual Well-being, Religion, and Hope among Patients with Cancer. Hayat.* ۲۰۱۱؛ ۱۷ (۳): ۲۷-۳۷.

۳۴. رضاییان س-رضاییان س، رضاییان س، رضاییان س-رضاییان س. *Hope in Iranian cancer patients. Iranian journal of nursing and midwifery research* ۱۶: ۲۸۸.

۳۵. رضاییان س، رضاییان س، رضاییان س (۲۰۱۳). *Hope, psychological distress, and spiritual well-being in oncology outpatients. Journal of Palliative Medicine, 16(2), 167-72.*

۳۶. رضاییان س، رضاییان س، رضاییان س، رضاییان س. *spiritual wellbeing and depression or death anxiety in cancer patients in Bushehr* ۲۰۱۵. *NJV* 2015; 1(2): 15-28.

۳۷. [مهرعلی‌زاده س, مهرعلی‌زاده س, مهرعلی‌زاده س. نقش تاب‌آوری در رابطه با اضطراب, افسردگی, و کیفیت زندگی بیماران سرطانی در بیمارستان شهید بهشتی تهران در سال ۱۳۹۵: نقش میانجی تاب‌آوری. مجله علمی-پژوهشی روانشناسی. ۱۳۹۷; ۱۶ \(۵\): ۳۹۵-۴۰۸.](#)

۳۸. [.Mehralizadeh S, Mehralizadeh S, Mehralizadeh S. The mediating role of resilience in the relationship between anxiety, depression, and quality of life among breast cancer patients in Seyedoshohada Hospital in Isfahan in 2016: The mediating role of resilience. JRUMS. 2017; 16 \(5\): 395-408.](#)

۳۹. [.Mehralizadeh S, Mehralizadeh S, Mehralizadeh S. The mediating role of resilience in the relationship between anxiety, depression, and quality of life among breast cancer patients in Seyedoshohada Hospital in Isfahan in 2016: The mediating role of resilience. JRUMS. 2017; 16 \(5\): 395-408.](#)

۴۰- [.Mehralizadeh S, Mehralizadeh S, Mehralizadeh S. The mediating role of resilience in the relationship between anxiety, depression, and quality of life among breast cancer patients in Seyedoshohada Hospital in Isfahan in 2016: The mediating role of resilience. JRUMS. 2017; 16 \(5\): 395-408.](#)

۴۱. [.Mehralizadeh S, Mehralizadeh S, Mehralizadeh S. The mediating role of resilience in the relationship between anxiety, depression, and quality of life among breast cancer patients in Seyedoshohada Hospital in Isfahan in 2016: The mediating role of resilience. JRUMS. 2017; 16 \(5\): 395-408.](#)

፩፻. በሰባትሰባት ሰ, በሰባት ሰ, በሰባት ሰ, በሰባትሰባት ሰ. በሰባት ሰባትሰባት ሰባት ሰባትሰባት

health and Spiritual health of nursing students in University of Hamedan Medical Sciences in 2016. Sci J Hamadan Nurs Midwifery Fac. 2017; 25 (3) :29-36.

€3.0000000 0, 0000000 0, 00000000 00, 000000000 0, 00000000 0. 0000

satisfaction, spirituality well-being and hope in cancer patients. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 2010; 5:1362-136.

४१. ०००००००० ००, ०००००० ००, ०००० ०. ००००००००० ००००-०००००, ०००००००००००, ००००,

depression, and other mood states in elderly people coping with cancer. *Oncol Nurs Forum*. 1997 May; 24(4): 663-71.

ΣΟ. 000 00, 0000 00. 000000000000 00000 000000000 0000000000 0000000000,

health locus of control, and levels of hope in Taiwanese cancer patients. *Psychooncology*. 2005;14(5):376–85.

१७. ०००० ००००००० ०, ००००००० ०००००० ०, ००००००००० ०, ००००००००० ०. ० ००००००००००००

study of the hopefulness in cancer patients under treatment and those was having completed the treatment. Quarterly Asrar. 2000;7(4):48–55.

۵۲. آذربایجان آقا, آذربایجان آقا, آذربایجان آقا, آذربایجان آقا. آذربایجان آقا, آذربایجان آقا, and depression in the terminally ill. Psychosomatics. 2002; 43(3): 213-20.

۵۳. آذربایجان آقا, آذربایجان آقا آذربایجان آقا آقا, آذربایجان آقا, آذربایجان آقا. آقا Relationship between Spiritual Wellbeing with Stress, Anxiety, and Some Demographic Variables in Women with Breast Cancer Referring to the Specialized Cancer Treatment Center in Isfahan. J Res Sys Health. 2012; 8(1): 104-113. [in Persian].

۵۴. آذربایجان آقا, آذربایجان آقا, آذربایجان-آذربایجان آقا, آذربایجان آقا, آذربایجان آقا آقا آذربایجان آقا .The Relationship Between Spiritual Health and Quality of Life in Patients with Coronary Artery Disease. Islamic Lifestyle Centered on Health 2012; 1; 19-24.

۵۵. آذربایجان آقا آقا, آذربایجان آقا, آذربایجان آقا. آذربایجان آقا آذربایجان آقا health and quality of life in patients with type 2 diabetes in Bandar Abbas, Iran. Bimonthly Journal of Hormozgan University of Medical Sciences 2014; 18: ۲۲۹-۳۷.

۵۶. relationship between spiritual wellbeing and quality of life in multiple sclerosis patients. Zahedan J Res Med Sci. 2010; 12; 29-33.

۵۷. A, Sharififard F. Spiritual Well-being and religious coping strategies among hemodialysis patients. IJPN. 2013; 1 (1) :48-54.

۵۸. on cancer patients 'coping resources, emotional distress and quality of life? Euro J Cancer Care. 2008; 17: 350-60.

۵۹. of psychological distress and life satisfaction in a community sample of cancer patients. Cancer Nurs. 2010;33: 258-67.

۶۰. in patients with newly diagnosed and recurrent cancer. Oncol Nurs Forum. 1997;24(5):899–904.

well-being among adolescents with cancer. *J Pediatr Oncol Nurs*. 2006;23(4):189–99.

Italian cancer patients. *Cancer Nurs.* 2006;29(5):356–66.



بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده دندانپزشکی

« صورتجلسه دفاع از پایان نامه تحصیلی »

با تاییدات خداوند متعال جلسه دفاع از پایان نامه یکتا کمالیان درجه دکترای حرفه ای در رشته دندانپزشکی تحت عنوان "بررسی ارتباط بین متلاطمات مغز و میدان در بیماران مبتلا به سرطان سر و گردن شهر قزوین در سال ۹۸" در دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی به تاریخ ۹۹/۹/۸ برگزار گردید. هیات داوران که قبلاً پایان نامه ایشان را مطالعه نموده اند، پس از شنیدن دفاعیات و پرسشهای لازم از ایشان نتیجه را به شرح زیر اعلام می کنند. پایان نامه در وضع فعلی مورد قبول است و نامبرده با نمره ۱۹/۲۵ امتیاز عالی را دریافت نموده است.

| امضاء | نام و نام خانوادگی: | هیات داوران |
|-------|------------------------------|----------------------|
| | دکتر ملوک ترابی | استاد راهنما |
| | دکتر مرضیه کریمی افشار | استاد راهنما |
| | دکتر مریم الهسانات هاشمی پور | استاد مشاور |
| | دکتر شهلا کاکویی | نماینده معاون پژوهشی |
| | | اساتید مدعو |
| | | دکتر شهلا کاکویی |
| | | دکتر الهام عباس زاده |
| | | دکتر بهاره حسینی |
| | | دکتر علی طاهری |

مرااتب فوق مورد تایید است

